

Kohtuasi T-155/04

SELEX Sistemi Integrati SpA

versus

Euroopa Ühenduste Komisjon

Konkurents — Turgu valitseva seisundi kuritarvitamine — Mõiste „ettevõtja” —
Kaebus — Rahuldamata jätmine

Esimese Astme Kohtu otsus (teine koda), 12. detsember 2006 II - 4803

Kohtuotsuse kokkuvõte

1. *Menetlus — Menetlusse astumine — Väide, mida hageja ei ole esitanud*
(Euroopa Kohtu põhikiri, artikli 40 neljas lõik ja artikli 53 esimene lõik; Esimese Astme Kohtu kodukord, artikli 116 lõige 3)
2. *Tühistamishagi — Ese — Otsus, mis põhineb argumentatsiooni mitmel iseseisval osal, millest iga osa on otsuse resolutiivosa piisav põhjendus — Sellise otsuse tühistamine — Tingimused*
(EÜ artikkel 230)

3. *Konkurents — Ühenduse eeskirjad — Ettevõtja — Mõiste*
(EÜ artiklid 81 ja 82)
4. *Konkurents — Ühenduse eeskirjad — Ettevõtja — Mõiste*
(EÜ artiklid 81 ja 82)
5. *Konkurents — Ühenduse eeskirjad — Ettevõtja — Mõiste*
(EÜ artiklid 81 ja 82)
6. *Konkurents — Ühenduse eeskirjad — Ettevõtja — Mõiste*
(EÜ artiklid 81 ja 82)
7. *Konkurents — Turgu valitsev seisund — Kuritarvitamine — Mõiste*
(EÜ artikkel 82)
8. *Institutsioonide aktid — Põhjendamine — Kohustus — Üllatus*
(EÜ artikkel 253)

1. Kuigi Euroopa Kohtu põhikirja artikli 40 neljas lõik, mis on põhikirja artikli 53 esimese lõigu kohaselt kohaldatav menetluses Esimese Astme Kohtus, ning Esimese Astme Kohtu kodukorra artikli 116 lõige 3 ei keela menetlusse astujal esitada argumente, mis on uued või erinevad võrreldes argumentidega, mille esitas pool, keda menetlusse astuja toetab, kuna vastasel korral on menetlusse astuja seisukohad piiratud hagiavalduses esitatud argumentide kordamisega, ei saa nõustuda sellega, et need sätted lubavad tal uute väidete esitamisega muuta või moonutada hagiavalduses määratletud kohtuasja ulatust.
2. Kuna komisjoni otsuse resolutiivosa tugineb otsuse põhjenduse paljudele osadele, millest igastühest piisaks resolutiivosa põhjendamiseks, siis tuleb kõnealune akt tühistada põhimõtteliselt vaid siis, kui kõik need põhjendavad osad on õigusvastased. Selleks, et põhjendada vaidlusaluse otsuse tühistamist, ei piisa veast või muust õiguslikust puudusest, mis on seotud vaid põhjenduse ühe osaga, kuna see väga ei saa määravalt mõjutada resolutiivosa, mille tegi nimetatud otsuse vastuvõtnud institutsioon.

(vt punkt 42)

(vt punkt 47)

3. Ühenduse konkurentsioiguse kontekstis hõlmab mõiste „ettevõtja” mis tahes majandustegevusega tegelevat üksust, sõltumata tema õiguslikust vormist ja rahastamisviisist, ning majandustegevus on igasugune tegevus, mis seisneb kaupade või teenuste pakkumises teataval turul.

Mis puudutab avalik-õiguslikku asutust ning arvestades seda, et asutamislepingu konkurentsieeskirjad on kohaldatavad ka tegevusele, mis on lahutatav avaliku võimu teostamisega seotud tegevusest, tuleb sellise üksuse erinevaid tegevusi uurida üksikult ning neist tegevustest mõne lugemisest avaliku võimu teostamiseks ei saa järeldada seda, et muud tegevused ei võiks olla majanduslikku laadi. Seega tuleb avalik-õigusliku üksuse iga tegevuse puhul esiteks kindlaks teha, kas need tegevused on lahutatavad tema avaliku ülesandega seotud tegevusest, ning teiseks kindlaks teha, kas need tegevused kujutavad endast majandustegevust.

(vt punktid 50, 54 ja 55)

4. Organisation européenne pour la sécurité de la navigation aérienne'i (Euro-

control) (Euroopa Lennuliikluse Ohutuse Organisatsioon) standardimistegevuse osas tuleb eristada ühelt poolt standardite ettevalmistamist või väljatöötamist, mida teeb Eurocontroli agentuur kui täidesaatev organ, ning teiselt poolt nende standardite vastuvõtmist Eurocontroli nõukogu poolt. Kuigi see viimane ülesanne kuulub seadusandluse valdkonda ja kujutab endast seega tegevust, mis kuulub Eurocontroli poolt avaliku võimu teostamise hulka, saab seevastu tehniliste standardite ettevalmistamist või väljatöötamist lahutada õhuruumi korraldamise ja lennuohutuse arendamise ülesandest, kuna rahvusvahelisel tasandil standardite vastuvõtmise vajadus ei nõua ilmtingimata, et neid standardeid välja töötav üksus peaks olema see, kes hiljem neid vastu võtab.

Sellegipoolest ei saa Eurocontroli standardite väljatöötamist lugeda majandustegevuseks, kuna sellistel teenustel puudub turg. Selliste teenuste nõudluse ainsateks tekitajateks võivad olla riigid lennuliiklust kontrollivate ametivõimudena, kuid nad on soovinud need standardid välja töötada ise, rahvusvahelise koostöö raames Eurocontroli vahendusel. Eurocontroli ei saa lugeda üksuseks, kes pakub oma liikmesriikidele kaupu või teenuseid, kuna standardimise valdkonnas on see asutus oma liikmesriikide suhtes vaid kooskõlasta-

misfoorum, mille nad on loonud selleks, et koordineerida lennuliikluse korraldamise ühtsete süsteemide tehnilisi standardeid.

Lisaks viitab Eurocontroli standardimis-tegevuse mittemajanduslik laad asjaolule, et selleks vajaliku kauba omandamine selle asutuse poolt on mittemajanduslikku laadi; ostetud kauba hilisema kasutamise majanduslik või mittemajanduslik laad määrab tingimata ka ostmis-tegevuse laadi.

sioon annab uurimis- ja arendustegevuse edendamiseks avalik-õiguslikke initsiatiivtoetusi. Isegi kui subsideerimise kokkulepete kohaselt omandab Eurocontrol prototüübi ja intellektuaalomandi õigused, mis tulenevad tema rahastatud uuringutest, ei ole nende õiguste omandamine selle asutuse poolt eesmärk omaette ja neid õigusi ei omandata ärilistel kaalutlustel. Omandamine on üksnes avalik-õiguslikke toetusi andva üksuse ja subsideeritud ettevõtja vahelise õigusliku suhte üks element.

(vt punktid 59–61 ja 65)

5. Eurocontroli rahastatav uurimis- ja arendustegevus ei ole majandustegevus ning asutamislepingu konkurentsieeskirjad ei ole seega talle kohaldatavad. On ilmne, et prototüüpide omandamine Eurocontroli poolt uurimis- ja arendustegevuse ning sellega seotud intellektuaalomandi õiguste haldamise raames ei saa anda organisatsiooni sellisele tegevusele majanduslikku laadi, kuna kõnealune omandamine ei ole seotud kaupade või teenuste pakkumisega asjaomasel turul. Lisaks on prototüüpide omandamine tegelikult vaid lisategevus nende arendamisel. Viimasega ei tegele Eurocontrol ise, vaid asjaomase sektori ettevõtjate kaudu, kellele see organisat-

Eurocontroli loodud intellektuaalomandi õiguste haldamise raames on selles kontekstis huvitatud ettevõtjatele tehtud tasuta kättesaadavaks need intellektuaalomandi õigused, mis kuuluvad talle eespool viidatud uurimis- ja arendustegevuse tulemusena. Tegevuse majandusliku laadi uurimise raames kujutab tasu puudumise kriteerium siiski vaid üht tunnust teiste hulgas ning see ei välista iseenesest tunnuse majanduslikku laadi. Siiski lisandub käesolevas asjas asjaolu, et prototüüpide arenduse käigus Eurocontroli omandatud varaliste õiguste litsentsid antakse tasuta, asjaolule, et see tegevus, moodustades ühe

osa Eurocontroli ülesande üldiste huvide eesmärgist, on tehnilise arenduse edendamise lisategevus, millega ei tegeleta nimetatud eesmärgist lahutatavate organisatsiooni enda huvide edendamiseks, mis välistab tegevuse majandusliku laadi.

alal spetsialiseerunud eraettevõtjad, mis kujutab endast täiendavat märki, mis võimaldab lugeda kõnealuse tegevuse ettevõtja tegevuseks.

(vt punktid 73, 75–77 ja 82)

Asjaolu, et eraettevõtjad tegelikult siseriiklikele ametiasutustele abi osutamise teenuseid ei paku, ei takista nende teenuste liigitamist majandustegevuseks, kuna on üsna tõenäoline, et neid võivad osutada eraõiguslikud üksused.

6. Siseriiklikele ametiasutustele abi osutamisel on Eurocontrol ettevõtja EÜ artikli 82 tähenduses, kuna tegemist on majandustegevusega. See Eurocontroli tegevus on lahutatav temal lasuvatest õhuruumi korraldamise ning lennuohutuse arendamise ülesannetest. Kuna Eurocontrol pakub oma abi sellel alal vaid siseriiklike ametiasutuste vastaval taotlusel, ei ole mitte mingil juhul tegemist tegevusega, mis oleks oluline või isegi hädavajalik lennuliikluse ohutuse tagamisel.

Asjaolu, et need teenused kui sellised ei ole tasulised, võib kujutada endast kaudset tõendit selle kohta, et tegemist ei ole majandustegevusega, mis ei ole aga iseenesest määrav, kuna Eurocontroli rahastavad oma panustega tema liikmesriigid, mis annavad vastava taotluse esitamisel tasuta juurdepääsu abi osutamise teenustele.

Kui see tegevus võtab nõustamise kuju, mis toimub siseriiklikele ametiasutustele abi osutamise riigihanke pakkumisdokumentide koostamise või hankes osalevate ettevõtjate valimismenetluse käigus, siis on tegemist täpsemalt teenuste pakkumisega nõustamise turul, s.o turul, kus võivad oma teenuseid pakkuda ka sel

Ka asjaolu, et Eurocontroli abi osutamise tegevus ei toimu kasumi saamise eesmärgil, vaid järgib üldiste huvide eesmärki, võib endast kujutada kaudset tõendit selle kohta, et tegevus ei ole

majanduslikku laadi, kuid see ei takista käsitlemast majandustegevusena teenuste pakkumist asjaomasel turul.

selliste meetoditega, mis erinevad nendest meetoditest, mida kasutatakse tavapärase kaupade ja teenuste konkurentsi korral ettevõtjate tehingute alusel.

(vt punkt 107)

(vt punktid 86–92)

7. Turgu valitseva seisundi kuritarvitamise mõiste on objektiivne mõiste, mis viitab turgu valitseva seisundiga ettevõtja sellisele käitumisele, mis võib mõjutada selle turu struktuuri, kus just kõnealuse ettevõtja tegutsemise tulemusel on konkurentsi juba nõrgendatud, ning mis takistab veel turul oleva konkurentsi säilimist või selle konkurentsi arengut
8. Komisjon ei pea nende otsuste põhjendamisel, mida ta peab tegema konkurentsieeskirjade rakendamise tagamiseks, võtma seisukohta kõigi argumentide osas, mille huvitatud isikud oma nõude toetuseks esitasid. Piisab, kui ta esitab otsuse ülesehituses olulist tähtsust omavad asjaolud ja õiguslikud kaalutlused.

(vt punkt 118)